

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. év május hó 30. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A kapcsolati erőszak büntette és más bűncselekmények miatt fiatalkorú Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék mint fiatalkorúak bírósága 4.Fk.80/2022/24. számú ítéletét fiatalkorú Terhelt1 I.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fiatalkorúak börtöne és a letartóztatás befejező napja 2022. év december hó 6. napja.

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2022. december 6. napján megtartott előkészítő ülésen kihirdetett 4.Fk.80/2022/24. számú ítéletével fiatalkorú Terhelt1 I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 212/A. § (2) bekezdés a) pontjának II. fordulataiba ütköző és aszerint minősülő kapcsolati erőszak büntetében, a Btk. 222. § (2) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő zaklatás vétségében, a Btk. 222. § (2) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő zaklatás büntetében, valamint a Btk. 160. § (3) bekezdésébe ütköző emberölés előkészülete büntetében.

[2] Ezért halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A fiatalkorú I.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte. Rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelről és kötelezte a fiatalkorú I.r. vádlottat, hogy 306.186,- forint bűnügyi költséget fizessen meg az államnak, ellenben az oldalán felmerült további 85.201,- forint bűnügyi költség vonatkozásában megállapította, hogy az állam visel.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetését követően a fiatalkorú I.r. vádlott és védője enyhítés céljából, továbbá a védő a bűnügyi költség védencét terhelő mértéke ellen is fellebbezést jelentett be.

[4] A védő a bejelentett fellebbezés írásbeli indokolásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság az enyhítő körülményeket nem a súlyuknak megfelelően értékelte, így eltúlzottan szigorú büntetést szabott ki védencével szemben. Hangsúlyozta a fiatalkorú I.r. vádlott büntetlen előéletét, tényfeltáró, bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomását, valamint idézte a Btk. 79. § (1) bekezdésében és a Btk. 80. § (1) bekezdésében foglaltakat annak alátámasztása végett, hogy a szabadságvesztés tartama nincs arányban az elérni kívánt célokkal, azok enyhébb büntetéssel is elérhetők. Álláspontja szerint az I.r. vádlott számára már az előzetes fogvatartás is kellő visszatartó erőt jelentett, amelynek hatására cselekményeit átgondolta és őszintén megbánta. Mindezekre figyelemmel elsődlegesen azt indítványozta, hogy az ítéltábla akként változtassa meg az elsőfokú ítéletet, hogy a védencével szemben kiszabott 2 év szabadságvesztés végrehajtását 5 évi próbaidőre függessze fel. Amennyiben a Fővárosi Ítéltábla a végrehajtandó szabadságvesztés mellett döntene, úgy másodlagosan indítványozta, hogy a büntetés tartama a törvényi minimumhoz közelítsen.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.10/2023/7. számú átiratában a bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

[6] Kifejtette, hogy a felülbírálat terjedelme a Be. 590. § (3) és (7) bekezdése értelmében korlátozott, majd megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, törvényesen fogadta el fiatalkorú Terhelt I.r. vádlott bűnösséget is beismerő nyilatkozatát. A fiatalkorú I.r. vádlott bűnösségére levont következtetést helyesnek, továbbá a cselekményei minősítését az anyagi jogszabályoknak megfelelőnek tartotta.

[7] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, az enyhítő és súlyosító körülményeket helyesen tárta fel és azokat súlyuknak megfelelően értékelte. Meglátása szerint a rendszeresen agresszív magatartást tanúsított fiatalkorú I.r. vádlottal szemben a büntetés enyhítése nem indokolt, a szabadságvesztésnek az elsőfokú bíróság által meghatározott tartama szükséges a büntetés céljának eléréséhez. Észrevételezte, hogy a törvényszék a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát elmulasztotta feltüntetni, továbbá utalt arra, hogy az elsőfokú ítélet járulékos rendelkezései törvényesek. Mindezek alapján indítványozta az elsőfokú ítélet kiegészítését azzal, hogy a szabadságvesztést fiatalkorúak börtönében kell végrehajtani, egyebekben a törvényszéki ítélet helybenhagyását kérte.

[8] A fiatalkorú I.r. vádlott és védőjének enyhítést célzó fellebbezése nem alapos.

[9] A Fővárosi Ítéltábla az iratanyagból megállapította, hogy az elsőfokú bíróság törvényesen alkalmazta a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénynek (Be.) a bűnösséget beismerő vádlott esetében a tárgyaláshoz való jogáról lemondás intézményét.

[10] A törvényszék a fiatalkorú I.r. vádlott előkészítő ülésen tett beismerő nyilatkozatára tekintettel helytállóan vette figyelembe a Be. 504. § (1)-(3) bekezdését, melynek keretében a Be. 504. § (3) bekezdése alapján törvényesen fogadta el a bűnösséget beismerő nyilatkozatát. A korlátozott felülbírálatra tekintettel a másodfokú bíróságnak kizárólag a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjában írt eljárási szabálysértések vizsgálatára volt törvényes lehetősége, melynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta.

[11] Az elsőfokú ítéletnek a Be. 504. § (6) bekezdésének alkalmazásával történt meghozatalára tekintettel az ítéltábla a bejelentett fellebbezések alapján eljárva – utalva a Be. 580. § (2) bekezdés a) és b) pontjára – nem vizsgálta az elsőfokú ítélet megalapozottságát, így jelen határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[12] A tényállásból a törvényszék okszerűen vont következtetést fiatalkorú Terhelt1 I.r. vádlott bűnösségére és cselekményeinek minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek.

[13] A joghátrány megválasztása körében az elsőfokú bíróság a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva példaszerű alaposággal, hiánytalanul vette számba a fiatalkorú I.r. vádlott terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket.

[14] A védő által részletezett enyhítő körülményeket az elsőfokú ítélet kivétel nélkül magában foglalja, míg azok nagyobb nyomatékkaal való értékelésére irányuló elvárása a védői pozíció értelemszerű velejárója.

[15] Az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor úgy ítélte meg, hogy a fiatalkorú I.r. vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása indokolt.

[16] A Kúria legutóbb a 2021. évi 68. számon közzétett eseti döntésében foglalkozott a büntetés céljának kérdésével, melynek során kifejtette, hogy a Btk. 79. §-ában írtak szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A büntetés kétségtelen joghátrány, a büntetés kiszabása ekként joghátrány okozása, vagyis az elkövetőre vonatkozó rosszallás megtestesítése. Az elkövetett bűncselekmény viszont nyilvánvalóan szintén rosszat jelent. Ehhez képest a büntetés lényege – hagyományosan – a rosszra (a bűnre) adott olyan válasz, amiben testet ölt az elkövetőre vonatkozó, az elkövető számára rossz, azaz joghátrány (szabadságelvonás, jogkorlátozás stb.) okozása. A büntetés alakilag mindig megtorlás, vagyis

az elkövető által elkövetett bűntettnek megfelelő, arányos joghátránnyal való viszonzása. A büntetés lényege, tartalma pedig egyfelől fenyítés, azaz az elkövető számára nehézséggel sújtás, másfelől a bűnhődés lehetőségének elindítása. Ahhoz, hogy egy büntetés elérje célját általában elegendő, hogy a büntetés okozta rossz nagyobb legyen, mint a bűnből következő jó, és a rossznak túlsúlya alapján kell kiróni a büntetést és közömbössé tenni azt az előnyt, amelyet egy adott bűncselekmény elkövetése az elkövető számára jelentene.

[17] Az ítéltábla rögzíti továbbá, hogy a büntetésnek meg kell felelnie a generális és a speciális prevenció követelményének, mind a társadalom többi tagját, mind a tettest vissza kell tartania újabb bűncselekmény elkövetésétől. Ezáltal tehát alkalmasnak kell lennie a bűnözés befolyásolására, amelynek egyik eszköze az individualizáció, vagyis a büntetés lehetőleg személyre szabott, egyéniesített volta.

[18] A Btk. 79. §-ában megfogalmazott büntetési cél, azaz a társadalom védelme érdekében biztosított általános és speciális prevenció, a fiatalkorúak büntetőjogában is irányadó. Ezen túlmenően azonban a Btk. 106. §-a előtérbe helyezi a speciális megelőzést, mégpedig a fiatalkorú nevelése útján, mivel a fiatalkorú kritikai, erkölcsi, értelmi fejlődése még ebben az életszakaszban is kialakulóban van és nem minden esetben képes maradéktalanul felismerni cselekménye összes társadalomra hátrányos következményeit, ezért a szankciók kiválasztása során a fiatalkorúakkal szemben kevésbé a megtorlás, ehelyett főként a nevelés eszközeit kell alkalmazni (BH 1981. 272.).

[19] A Btk. 106. § (2) bekezdése egyértelműen kifejezésre juttatja, hogy fiatalkorú elkövetők esetén a büntetőjogi intézkedések elsőbbséget élveznek a büntetésekkel szemben, ezért büntetést kiszabni csak akkor kell, ha az intézkedés alkalmazása nem célravezető, így például, ha olyan jelentős tárgyi súlyú bűncselekményt követett el, ami szükségessé teszi büntetés kiszabását, azonban a súlyosabb jogkövetkezmény, a határozott tartamú szabadságvesztés kiszabására kizárólag legvégső esetben kerülhet sor és a lehető legrövidebb tartamban.

[20] A 4. BK vélemény I. pontja mindezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy a fiatalkorúakkal szembeni büntetőeljárás során elsődlegesen azt kell vizsgálni, hogy van-e helye szabadságelvonással nem járó intézkedés – azaz megrovás, próbára bocsátás, vagy jóvátételi munka – alkalmazásának. Ha a bíróság szerint a fiatalkorú helyes irányú fejlődése érdekében büntetés kiszabása szükséges, ez esetben azt kell vizsgálni, hogy van-e helye szabadságelvonással nem járó büntetés kiszabásának.

[21] Az előzőekben rögzítetteket és az elsőfokú ítéletben kifejtett kifogástalan érveket is figyelembe véve az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék a súlyosító és enyhítő körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor a fiatalkorú I.r. vádlottal szemben a legszigorúbb büntetés kiszabása mellett döntött. A fiatalkorú I.r. vádlott terhére rótt bűncselekmények nagy száma, az emberölés előkészülete bűntettének jelentős tárgyi súlya,

továbbá kiemelt tekintettel az a tény, hogy a rendőrségi kihallgatását követően, illetve a vele szemben másnap intézkedő rendőrök jelenlétében is folytatta inkriminált cselekményeit, mind abba az irányba mutatnak, hogy a végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése megkerülhetetlen volt.

[22] Az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés tartamát helyesen állapította meg, azonban az elsőfokú ítélet [22] bekezdése annyiban szorul korrekcióra, hogy a Btk. 109. § (1) bekezdése alapján a fiatalkorú I.r. vádlott esetében a büntetési tétel alsó határa 1 hónap.

[23] A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának a védő által indítványozott próbaidőre való felfüggesztése az általános visszatartás ellen hatna, valamint a speciális prevenciót is figyelmen kívül hagyná, ezért a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a végrehajtás felfüggesztésében megnyilvánuló enyhítésre.

[24] A szabadságvesztés fiatalkorúak börtöne fokozata, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása, valamint az előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztésbe való beszámítása is törvényes, az elsőfokú bíróság helyesen jelölte meg ítéletében, hogy ezen rendelkezések mely törvényi előírásokon alapulnak, azonban a fellebbviteli főügyészség helytállóan észlelte, hogy a törvényszék az ítélete indokolásával ellentétben a rendelkező részben nem tüntette fel a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát, ezért azt a másodfokú bíróság pótolta.

[25] Az ítéltábla a közügyektől eltiltás tartamának 2 évben történt meghatározásával szintén egyetértett.

[26] A törvényszék a fiatalkorú I.r. vádlott letartóztatását az előkészítő ülésen kihirdetett 24-V. sorszámú végzésével – földrajzi területre korlátozott bűnügyi felügyelet elrendelése mellett – megszüntette, ezért a másodfokú bíróság rögzítette, hogy a hivatkozott kényszerintézkedés befejező napja 2022. év december hó 6 napja.

[27] Az elsőfok bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek voltak, így a bűnügyi költség összegére és viselésére vonatkozó is. A törvényszék ítélete [36] bekezdésében részletes és mindenben helytálló indokát adta annak, hogy a bűnösnek kimondott fiatalkorú I.r. vádlottat a bűnügyi költség részét képező szakértői díjak közül melyiknek kötelezte a viselésére és milyen okból, illetve melynek mentesítette a megfizetése alól, az általa e tárgykörben kifejtett érvekkel a másodfokú bíróság mindenben egyetértett, azok kiegészítésre nem szorulnak.

[28] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a Be. 598. § (2) bekezdése alapján megtartott tanácsülésen, a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2023. év május hó 30. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Patassy Bence s.k.
előadó bíró

Dr. Kertész Andrea s.k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 4.Fk.80/2022/24. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Fkf.29/2023/10. számú végzése által 2023. év május hó 30. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. év május hó 30. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke